

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci
žalobce: **Mgr. J. H.**, narozený dne X
X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2023, č. j. MPSV-2023/156711-916,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2023, č. j. MPSV-2023/156711-916, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Ústí nad Labem, kontaktního pracoviště Děčín, (dále jen „úřad práce“) ze dne 21. 6. 2023, č. j. 197514/23/DC (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalobci nebyla přiznána dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení ode dne 1. 4. 2023. Současně žalobce navrhl, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě nejprve podrobně popsal průběh správního řízení. Z žaloby je zřejmé, že zásadní rozpor mezi žalobcem a správními orgány tkví v posouzení otázky, zda prostor,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ve kterém žalobce bydlí, je možné považovat za byt ve smyslu § 24 odst. 5 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), či nikoli.

3. Žalobce uvedl, že v období od 1. 4. 2017 do 31. 12. 2022 obýval v rámci nájemní smlouvy byt č. XA, kde se rovněž přihlásil k trvalému pobytu. Od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 uzavřel nájemní smlouvu k bytu č. XB, do něhož se přemístil v rámci stejného patra stejné budovy. Dále popsal budovu, ve které je objekt, který obývá, umístěn. Zdůraznil, že budova je zkolaudována jako objekt bydlení. Tento dům je napojen na kanalizační síť, rozvod plynu a elektřiny z veřejné sítě, je vybaven centrálním plynovým kotlem pro centrální ústřední vytápění a centrální ohřev teplé vody. Každý byt má vlastní regulované vytápění přes radiátory, vlastní přívod teplé a studené vody a vlastní přívod elektrické energie s vlastním odečtovým elektroměrem. K prostoru, který obývá, jenž je označen jako byt č. XB sdělil, že jej tvoří soubor dvou místností tvořený jednou obytnou místností a místností vybavenou WC a sprchovým koutem. Podotkl, že díky stavebním úpravám tento prostor překračuje minimální požadavky kladené na byt a zdůraznil, že nesouhlasí se závěry příslušného stavebního úřadu.
4. Žalobce dále uvedl, že Městský úřad Česká Kamenice, stavební úřad, (dále jen „stavební úřad“) zaslal v rámci posuzování žádosti o příspěvek na bydlení pro období od 1. 1. 2023 úřadu práce na jeho žádost přípis ze dne 8. 3. 2023 s posouzením charakteru bytu č. XB. Uvedený přípis podle názoru žalobce obsahuje zcela absurdní, protiprávní a nedoložená tvrzení, na jejichž základě nelze učinit závěr o charakteru bytu č. XB. Žalobce sdělil, že jakékoliv vyjádření (přípis) stavebního úřadu není správním rozhodnutím, která by nebylo možno přezkoumat, a proto nelze námitky žalobce odbýt tvrzením, že správním orgánům nepřísluší vyjádření (přípis) přezkoumávat. V tvrzení o nemožnosti přezkoumat správnost podkladů předložených jinými státními orgány spatřoval žalobce porušení základních procesních pravidel správního řízení a práva na spravedlivý proces (zásada přihlížet ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, zásada užití všech důkazních prostředků, které jsou vhodně ke zjištění stavu věci). Žalobce pokračoval, že žalovaný i úřad práce ve všech svých rozhodnutích opakují tvrzení stavebního úřadu a zamlčují relevantní důkazy i skutkové a právní námitky žalobce, v důsledku čehož považuje rozhodnutí žalovaného i úřadu práce za nezákonná, zmatečná a nepřezkoumatelná.
5. Dále žalobce citoval právní úpravu vztahující se ke státní podpoře bydlení, přičemž konstatoval, že nesplňuje podmínky pro přiznání doplatku na bydlení, avšak splňuje podmínky pro přiznání příspěvku na bydlení. S poukazem na důvodovou zprávu k zákonu o státní sociální podpoře uvedl, že stát nejenže nedisponuje, ale pravděpodobně nikdy ani disponovat nebude, dostatečným počtem zkolaudovaných malometrážních sociálních bytů, kterými by uspokojil bytové potřeby sociálně slabých občanů. Proto je nutné počítat s tím, že sociálně slabí občané budou nuceni si od vlastníků zkolaudovaných bytů pronajímat toliko jednotlivé místnosti, nebo budou nuceni bydlet na ubytovnách (v pobytových místnostech), či jinak, v podmínkách zaručujících dostatečně důstojné a hygienicky nezávadné bydlení. Dle žalobce by bylo diskriminační, pokud by na příspěvek na bydlení dosáhli jen ti majetnější, kteří si mohou dovolit pronájem zkolaudovaného bytu, zatímco ti méně majetní by na pomoc od státu nedosáhli, resp. by jim byla odepřena.
6. S poukazem na § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře žalobce trval na tom, že za byt se považuje soubor místností, který nemusí být ani zkolaudován jako byt, pokud svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen podle stavebního zákona. Dle žalobce pojem „svým stavebně Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu určeny podle stavebního zákona“ je třeba, vykládat jako požadavek na splnění minimálních bytových standardů určených stavebním zákonem, které jsou předpokladem pro možnost využití tohoto „souboru místností“ k trvalému bydlení. Rozhodující podmínkou pro posouzení toho, zda se jedná o alternativně definovaný „byt“ ve smyslu výše uvedeného, není dle žalobce skutečnost, v jaké stavbě se obývaný „soubor místností“ nachází, nebo skutečnost, že jako byt vůbec nebyl zkolaudován, nebo byl zkolaudován jako jiná forma bydlení, ale pouze faktický stav, tedy skutečnost, zda obývaný „soubor místností“ svým stavebnětechnickým uspořádáním a vybavením předpoklady pro trvalé bydlení uvedené ve stavebním zákonu splňuje či nikoliv. Je pak ve výlučné dispozici vlastníka stavby, potažmo „souboru místností“ k jakému způsobu bydlení jej pronajme, zda k nájemnímu bydlení na dobu určitou či neurčitou nebo k přechodnému ubytování. Dále dle žalobce může být za byt považována obytná místnost užívaná na základě smlouvy o nájmu nacházející se ve zkolaudovaném či nezkolaudovaném bytě, pokud svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určena podle stavebního zákona. Poslední variantou je, že se jedná přímo o zkolaudovaný byt. V takovém případě zkolaudovaný byt ani nemusí odpovídat bytovým standardům. K definici pojmu „místnost“ odkázal žalobce na § 3 písm. h) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební předpis“). S odkazem na § 3 stavebního předpisu žalobce dovedl, že v případě, kdy je byt tvořen souborem místností, postačuje, aby obytná místnost měla minimální plochu 8 m². Žalobce nesouhlasil se závěrem stavebního úřadu, že se v případě bytu č. XB jedná jen o jednu místnost, součet plochy obou místností nemá celkovou výměru 16 m², a proto byt č. XB nesplňuje z hlediska povinné plochy definici samostatné obytné místnosti. Podotkl, že nelze zaměňovat pojem „soubor místností“ s pojmem „soubor obytných místností“.

7. Dle žalobce jím obývaný prostor označený jako byt č. XB o celkové ploše 12,93 m² lze na základě aplikace výše uvedených skutečností považovat za byt nacházející se ve stavebním objektu, který byl jako celek zkolaudován jako bytový dům a který je tvořen souborem dvou místností (obytné místnosti o ploše větší než 8 m² a další místnosti – WC se sprchovým koutem o ploše 1,92 m²). Dále zdůraznil, že budova, ve které se předmětný prostor nachází, byla zkolaudována jako bytový dům a v § 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. je výslovně uvedeno, že stavbou ubytovacího zařízení není bytový dům. Dodal, že předmětný prostor musel a musí splňovat požadavky na trvalé bydlení, neboť povinnou součástí stavebního řízení je vydání správního rozhodnutí „o povolení stavby bytového domu“ a následné vydání rozhodnutí „o kolaudaci bytového domu“. Zdůraznil, že stavební předpisy neznají pojem internátní pokoj a dle jeho názoru daný prostor odpovídá definici bytu obsažené v § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Podotkl, že vyjádření stavebního úřadu není důkazem ve smyslu listinného důkazu dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a tím by mohly být jen rozhodnutí o povolení stavby a o kolaudaci stavby, které však stavební úřad nepředložil a správní orgány tudíž neunesly důkazní břemeno.
8. Žalobce rovněž vyjádřil nesouhlas s argumentací žalovaného, že byt č. XB byl zkolaudován jako internátní pokoj s příslušenstvím, není souborem místností, nelze jej uznat jako samostatnou obytnou místnost a rovněž nesplňuje definici samostatného bytu, a tedy že nesplňuje definici bytu dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Skutečnost, že úřad práce a žalovaný ve svých rozhodnutích argumentovali pojmy internátní pokoj, příslušenství a samostatný byt nedefinovanými v žádném právním předpisu, považoval žalobce za důvod nepřezkoumatelnosti těchto rozhodnutí. Žalobce rovněž spatřoval nepřezkoumatelnost Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozhodnutí v tom, že úřad práce porušil svou povinnost, když si nevyžádal od stavebního úřadu kompletní stavební dokumentaci nebo její ověřený opis, se kterou by se mohl žalobce seznámit, a která jako jediná mohla sloužit pro určení charakteru bytu č. XB.

Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejprve zrekapituloval průběh správního řízení. Dále citoval § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře a dovodil, že ani byt č. XA ani byt č. XB nejsou byty ve smyslu tohoto zákonného ustanovení, a tudíž žalobci nemohl být příspěvek na bydlení přiznán. Žalovaný rovněž konstatoval, že v posuzovaném případě žalobce uplatnil žádost o příspěvek na bydlení od 1. 1. 2023, a to na byt č. XA na adrese X. K žádosti doložil nájemní smlouvu na dobu od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023, a to k bytu č. XB na totožné adrese. Žalobce tedy ke dni uplatnění nároku na dávku neprokázal nájemní vztah k bytu č. XA, na nějž uplatnil žádost. Tudíž žalobce nebylo možné považovat za nájemce bytu č. XA.
10. Žalovaný zastával názor, že žalobci nebylo možné příspěvek na bydlení přiznat, neboť nebyla splněna formální podmínka pro nárok na dávku v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu.
11. Žalovaný konstatoval, že v odvolacím řízení bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy a zákonem o státní sociální podpoře. Námitky žalobce považoval žalovaný za nedůvodné. Závěrem žalovaný navrhl soudu zamítnutí žaloby.

Replika žalobce

12. Žalobce v replice uvedl, že vyjádření žalovaného k žalobě neobsahovalo žádné nové argumenty a ani se netýkalo posuzované věci, ale žádosti o příspěvek na bydlení žalobce z předcházejícího období od 1. 1. 2023.

Jednání soudu

13. Žalobce se z nařízeného jednání soudu na den 19. 11. 2024 včas písemně omluvil a výslovně souhlasil s projednáním věci bez jeho přítomnosti.
14. Žalovaný se rovněž z nařízeného jednání včas písemně omluvil a výslovně souhlasil s projednáním věci bez jeho přítomnosti.
15. Soud dle § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) neprovedl dokazování nájemní smlouvou žalobce k jednotce č. XB na adrese X, ze dne 31. 12. 2022, potvrzením Městského úřadu Česká Kamenice ze dne 12. 4. 2017 o změně trvalého pobytu žalobce, kopií druhé strany občanského průkazu žalobce, informací o pozemku z katastru nemovitostí na stavební parcele č. XC v k. ú. X, jehož součástí je stavba č. p. XD, fotografiemi bytového domu na adrese X, plánem 1. patra domu č. p. XD zahrnujícím byty č. XE až XF, plánem bytu č. XB, a to pro nadbytečnost, neboť dle soudu předmětné listiny nemohly prokázat skutečnosti rozhodné pro posouzení daného případu.
16. Soud dále dle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprovedl dokazování žalobou napadeným rozhodnutím a vyjádřením stavebního úřadu České Kamenice ze dne 8. 3. 2023, a to pro nadbytečnost, neboť předmětné listiny byly součástí správního spisu. Obsah správního spisu byl v rámci jednání soudu zrekapitulován. V rámci správního soudnictví se dokazování správním spisem neprovádí.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

17. Soud dle § 52 odst. 1 s. ř. s. provedl dokazování fotodokumentací bytu č. XB, kterou předložil žalobce. Z uvedené fotodokumentace vyplývá, že z obytné místnosti se přímo vchází na WC.

Posouzení věci soudem

18. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
19. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobce spatřoval ve skutečnosti, že správní orgány opakují tvrzení stavebního úřadu a zamlčují relevantní důkazy i skutkové a právní námitky žalobce, čímž způsobily zmatečnost svých rozhodnutí. Žalobce namítal nepřezkoumatelnost i z důvodu, že úřad práce i žalovaný ve svých rozhodnutích používali nedefinované pojmy internátní pokoj, příslušenství a samostatný byt. Žalobce rovněž spatřoval nepřezkoumatelnost rozhodnutí v tom, že si úřad práce nevyžádal od stavebního úřadu kompletní stavební dokumentaci, s níž by se žalobce mohl seznámit, případně ji nechat přezkoumat z hlediska falza.
20. Soud konstatuje, že správní orgány proti argumentaci žalobce postavily svůj právní názor opřený o vyjádření příslušného stavebního úřadu a výklad právních předpisů. Z obsahu odůvodnění správních orgánů je patrné, o jaké právní předpisy svůj právní názor opírají a z jakých podkladů vycházejí. Dle soudu jsou tedy jak rozhodnutí úřadu práce, tak i žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelná a splňují požadavky § 68 odst. 3 správního řádu na obsah odůvodnění správního rozhodnutí. K použití výše uvedených nedefinovaných pojmů pak soud uvádí, že tyto pojmy použil stavební úřad ve svých vyjádřeních, ve kterých posuzoval, zda prostor obývaný žalobcem lze považovat za byt vymezený zákonem o státní sociální podpoře. Vyjádření stavebního úřadu byla podkladem rozhodnutí úřadu práce a žalovaného, kteří pak tyto pojmy převzaly do svých rozhodnutí. Soud konstatuje, že z namítané skutečnosti nelze vyvozovat nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť je v daném případě zcela zřejmé, že úřad práce a žalovaný rozhodli, že žalobci se nepřiznává dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení, jelikož jím obývaný prostor není bytem dle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře a použití zákonem nedefinovaných pojmů není takového charakteru, aby způsobilo naprostou nesrozumitelnost rozhodnutí. Správní orgány se rovněž opíraly o podklady dostatečně vypovídající o povaze prostoru, který žalobce obývá. Vyžádání si kompletní stavební dokumentace by bylo v této situaci nadbytečné a v rozporu se zásadou procesní ekonomie. Žalobce rovněž nikterak nedoložil, že by mu bylo bráněno v nahlížení do správního spisu.
21. Dále se soud zabýval posouzením námitky týkající se samotného nepřiznání příspěvku na bydlení žalobci.
22. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení věci soudem. Žalobce podal žádost o přiznání příspěvku na bydlení od 1. 4. 2023. Ke své žádosti Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přiložil doklady prokazující splnění podmínek pro přiznání této dávky. Spornou otázkou zůstávalo pouze to, zda prostor, ve kterém žalobce bydlí, je možné považovat za byt ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Za účelem posouzení této otázky využil úřad práce vyjádření příslušného stavebního úřadu. Městský úřad Česká Kamenice, stavební úřad, jako místně příslušný stavební úřad v přípisu ze dne 8. 3. 2023, č. j. SÚ-3264/23-LVI - 28/2023, uvedl, že na základě projektové dokumentace a dokladů k adaptaci objektu, která proběhla v letech 1968-1970, dospěl k závěru, že v objektu č. p. XD, na stavební parcele č. XC, v ulici X, se nachází 6 bytových jednotek a 16 internálních pokojů s příslušenstvím. K bytu č. XB stavební úřad sdělil, že nesplňuje dle § 3 písm. i) stavebního předpisu identifikaci samotného bytu, který tvoří jedna obytná místnost a který musí mít podlahovou plochu nejméně 16 m². Posuzovaný objekt (byt č. XB) byl zkolaudovaný jako internální pokoj s vlastním příslušenstvím. Stavební úřad dále uvedl, že se jedná o bytový dům rozdělený na dvě části. V pravé části s vlastním vchodem se nachází 6 bytových jednotek a v levé části s vlastním vchodem se nachází 16 pokojů s vlastním příslušenstvím. Nájemní prostor je samostatně vymezený uzamykatelný prostor s jednou obytnou místností, s vlastním záchodem a sprchovým koutem. V pokoji se nachází umyvadlo s tekoucí vodou. Pobytová místnost má zajištěno denní osvětlení včetně dostatečného větrání. Vytápění je ústřední a společné pro celý objekt. Pokoj je jednolůžkový. Každý pokoj má odečtový elektroměr. Spotřeba vody a topení je společná a odběr je rozpočítán dle počtu nájemníků. Voda je dodávána společností SČVK a.s. Teplice.

23. Z půdorysu objektu, ve kterém žalobce bydlí, který je součástí správního spisu, vyplývá, že jde o samostatný prostor tvořený místností o výměře nižší než 16 m² a větší než 8 m² a dále prostorem s WC a sprchovým koutem se vchodem přímo z předmětné místnosti.
24. Z obsahu správního spisu vyplývá, že jedinou spornou otázkou mezi účastníky je skutečnost, zda prostor, který žalobce obývá je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Na příspěvek na bydlení má totiž podle § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře nárok *vlastník nebo nájemce bytu*.
25. Podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře se *pro účely tohoto zákona* bytem rozumí *soubor místností nebo samostatná obytná místnost, které svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňují požadavky na trvalé bydlení a jsou k tomuto účelu užívání určeny podle stavebního zákona nebo jsou zkolaudovány jako byt*. Citované ustanovení bylo do zákona o státní sociální podpoře vloženo s účinností od 1. 1. 2015 novelou č. 252/2014 Sb., přičemž důvodová zpráva (tisk PSP ČR č. 256/0, 2014) tuto změnu odůvodňovala následovně: „V souladu s novým občanským zákoníkem je nutné přesně vymezit pojem byt, protože pouze vlastnictví nebo nájemní vztah k bytu bude i nadále zakládat nárok na příspěvek na bydlení. Jiné právní vztahy k bytu nebo bydlení v ubytovacích zařízeních a v jiných než obytných prostorech bude řešit pouze doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi. Pro vymezení pojmu byt, je převzata definice bytu z vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavbu. Definice bytu je stejná jako v systému pomoci v hmotné nouzi.“
26. Otázkou výkladu ustanovení § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře se již v minulosti zabýval Nejvyšší správní soud, který v rozsudku ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28, uvedl: „(v) České republice je zajištěna veřejnoprávní ochrana v oblasti bydlení pro nízkopříjmové skupiny obyvatel dvěma dávkami, a to příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory a doplatkem na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi. Ustanovení § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jasně váže výplatu příspěvku pouze na užívání obytných místností určených k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu. Výše uvedené podporuje i důvodová zpráva k novelizovanému § 24 odst. 5 zákona o státní Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

sociální podpoře, která ve zvláštní části, části druhé, bodu 12 uvádí, že nárok na příspěvek na bydlení zákonodárce spojuje pouze s vlastnictvím nebo nájemním vztahem k bytu, zatímco bydlení v jiných ubytovacích zařízeních a v jiných než obytných prostorech bude řešit pouze doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi. Zatímco doplatek na bydlení může být vyplácen jak v případě bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení, tak k bydlení v jiném než obytném prostoru či ubytovacím zařízení, příspěvek na bydlení je vázán pouze na bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení.“ Judikatura Nejvyššího správního soudu se přitom v návaznosti na změnu právní úpravy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2010, 3 Ads 23/2010-98, č. 2267/2011 Sb. NSS) ustálila na závěru, že pro naplnění definice bytu podle § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře nepostačuje, pokud je obytná místnost fakticky jako byt užívána. Pro výplatu příspěvku je zapotřebí naplnění formální podmínky v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému bydlení podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu (viz rozsudky ze dne 26. 6. 2018, č. j. 9 Ads 253/2017-26, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Ads 268/2017-28 a ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Ads 269/2018-17).

27. Jak vyplývá ze shora citované důvodové zprávy, definice „bytu“ byla do zákona o státní sociální podpoře převzata ze stavebního předpisu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 12. 2020, č. j. 5 Ads 83/2020-23, konstatoval, že „podle § 3 písm. g) této vyhlášky je bytem soubor místností, popřípadě jedna obytná místnost, který svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení a je k tomuto účelu užívání určen. Tato vyhláška pak stanoví další náležitosti bytu (např. počet a umístění záchodové mísy a koupelny v bytě, požadavky na větrání, osvětlení, vybavení bytu atd.). Zákonem svěřenou pravomoc k posouzení, zda určitá stavba nebo její součást splňuje technické požadavky na stavby, a zároveň zda je stavba užívána k účelu, pro který je svým stavebně technickým uspořádáním vybavena, má přitom obecný stavební úřad.“
28. V souladu s tímto právním názorem úřad práce postupoval a vyžádal si od příslušného stavebního úřadu vyjádření. Z vyjádření ze dne 8. 3. 2023, které poskytl příslušný stavební úřad úřadu práce, vyplývá, že předmětný prostor nebyl zkolaudován jako byt a že se nejedná ani o prostor, který je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Toto vyjádření bylo vydáno na základě obsahu projektové a stavební dokumentace. Rovněž z vyjádření stavebního úřadu ze dne 8. 3. 2023 je zřejmé, že předmětný prostor nebyl zkolaudován jako byt, ale jako internátní pokoj s vlastním příslušenstvím a taktéž že nesplňuje definici § 3 písm. i) stavebního předpisu.
29. Dále se soud zabýval otázkou, zda příslušný stavební úřad danou otázku posoudil správně. V § 3 písm. h) stavebního předpisu je uvedeno, že místností se pro účely tohoto předpisu rozumí prostorově uzavřená část stavebního díla, vymezená podlahou, stropem nebo konstrukcí krovu a pevnými stěnami. S přihlédnutím k této definici místnosti je nutné dát za pravdu žalobci, že jím obývaný prostor je tvořen dvěma místnostmi, neboť i prostor WC se sprchovým koutem je nepochybně vymezen podlahou, stropem a pevnými stěnami. V daném případě se tedy jedná o soubor místností. Za danou skutečnost, kterou ani žalobce nezpochybňoval, je nutné považovat to, že daný soubor místností nebyl zkolaudován jako byt. Za této situace bylo nutné s ohledem na definici bytu obsaženou v § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře posoudit, zda předmětný soubor místností svým stavebně technickým uspořádáním a vybavením splňuje požadavky na trvalé bydlení. Z půdorysu předmětného prostoru vyplývá, že do daného objektu se vstupuje ze společné chodby, a to přímo do obytné místnosti či pobytové místnosti. Přímo z této obytné/pobytové místnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

se vstupuje dalšími dveřmi do místnosti vybavené WC a sprchovým koutem. Toto prostorové uspořádání je dle soudu zásadní pro posouzení, zda předmětný prostor s ohledem na jeho stavebně technické uspořádání a vybavení je možné považovat za byt. V § 10 odst. 6 stavebního předpisu je mimo jiné uvedeno, že záchod nesmí být přístupný přímo z pobytové místnosti, nebo obytné místnosti, jde-li o jediný záchod v bytě. V daném případě je však místnost, kde je umístěno WC přístupná přímo z obytné/pobytové místnosti. Stavebně technické uspořádání daného prostoru tedy nesplňuje podmínky stavebního předpisu, aby mohl být tento prostor považován za byt. S ohledem na uvedené soud dospěl k závěru, že stanovisko příslušného stavebního úřadu, že předmětný prostor není bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře, bylo v souladu se skutečným stavem a odpovídalo rozhodné právní úpravě.

30. K tvrzení žalobce, že prostor, který obývá byl zkolaudován jako byt, soud uvádí následující. Skutečnost, že předmětná budova je evidována a zkolaudována jako bytový dům, neznamena, že veškeré prostory nacházející se v tomto objektu nutně musí být byty. Je zcela běžné, že se v bytových domech nacházejí i prostory s jinou charakteristikou. Z potvrzení příslušného stavebního úřadu založeného ve správním spisu vyplývá, že v předmětném objektu se dle stavební dokumentace nachází 6 bytových jednotek a 16 pokojů s vlastním příslušenstvím, přičemž prostor, který žalobce obývá je právě jedním z uvedených pokojů s vlastním příslušenstvím. Žalobce kromě svého tvrzení nepředkládá žádný doklad, který by prokazoval, že prostor, který obývá by byl někdy v minulosti zkolaudován jako byt. Oproti tomu správní orgán při svém rozhodování vycházel z vyjádření příslušného stavebního úřadu, který s odkazem na stavební dokumentaci jednoznačně konstatoval, že předmětný prostor jako byt zkolaudován nebyl. Ani v tomto směru tedy dle soudu správní orgány při posouzení žalobcovy žádosti nepochybily.
31. Soud konstatuje, že předchozími žádostmi žalobce o přiznání příspěvku na bydlení se zabýval i Nejvyšší správní soud např. v usneseních ze dne 11. 12. 2021, č. j. 5 Ads 258/2021-38, či ze dne 9. 11. 2021, č. j. 6 Ads 267/2021-36. V usnesení ze dne 9. 11. 2021, č. j. 6 Ads 267/2021-36, Nejvyšší správní soud konstatoval:

„Kasační námitka stěžovatele spočívá v tom, že jím obývaný prostor je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Z předcházejícího řízení k tomu plyne, že prostor není zkolaudován jako byt a že daný soubor místností nesplňuje požadavky na trvalé bydlení. Nejvyšší správní soud přitom již dříve judikoval, že „§ 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře jasně váže výplatu příspěvku pouze na užívání obytných místností určených k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností coby bytu. Výše uvedené podporuje též úmysl zákonodárce (ratio legis), který lze dovodit z důvodové zprávy k návrhu novely zákona o státní sociální podpoře provedené zákonem č. 252/2014 Sb.; tímto zákonem byl s účinností od 1. 1. 2015 doplněn do § 24 zákona o státní sociální podpoře právě odstavec 5 s tím, že nárok na příspěvek na bydlení se spojuje pouze s vlastnictvím nebo nájemním vztahem k bytu, zatímco bydlení v jiných ubytovacích zařízeních a v jiných než obytných prostorech bude řešit pouze doplatek na bydlení ze systému pomoci v hmotné nouzi (bližší viz sněmovní tisk č. 256/0, část druhá, Čl. III., bod 12., 7. volební období 2013 – 2017, digitální repozitář, www.psp.cz). To znamená, že zatímco doplatek na bydlení může být vyplácen jak v případě bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení, tak k bydlení v jiném než obytném prostoru či ubytovacím zařízení, příspěvek na bydlení je vázán pouze na bydlení v bytě zkolaudovaném nebo určeném příslušným stavebním úřadem účelově k bydlení“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. března 2019 č. j. 6 Ads 269/2018 - 17, body 19 a 20). Uvedený výklad následovaly např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. listopadu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

2019 č. j. 7 Ads 254/2019 - 16, ze dne 16. prosince 2019 č. j. 10 Ads 21/2019 - 23 nebo ze dne 29. dubna 2020 č. j. 3 Ads 78/2018 - 21. Judikatura Nejvyššího správního soudu se tedy ustálila na závěru, že výplata příspěvku na bydlení je možná, pokud je naplněna formální podmínka v podobě účelového určení užívání obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností jako bytu (kromě již citovaných viz rozsudky ze dne 26. června 2018 č. j. 9 Ads 253/2017 - 26, ze dne 26. července 2018 č. j. 7 Ads 268/2017 - 28 nebo ze dne 18. prosince 2020 č. j. 5 Ads 83/2020 - 23).

Krajský soud se citovanými judikaturními závěry ve svém rozsudku řídil, přičemž na několik uvedených rozsudků rovněž výslovně odkázal. Ověřil, že úřad práce založil své rozhodnutí na vyjádření příslušného stavebního úřadu, z něhož plyne, že prostor obývaný stěžovatelem nebyl zkolaudován jako byt a že se nejedná ani o prostor, který je bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Vyjádření bylo vydáno na základě obsahu projektové a stavební dokumentace a opakovaného místního šetření. Dále krajský soud ohledně uspořádání daného prostoru dovodil, že sice sestává ze dvou místností, avšak jeho stavebně technické řešení odporuje § 10 odst. 6 vyhlášky o technických požadavcích na stavby, neboť se přímo z obytné, resp. pobytové místnosti vstupuje do místnosti s WC a sprchovým koutem. Na základě uvedeného krajský soud potvrdil, že prostor obývaný stěžovatelem není bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Takový postup plně odpovídá tomu, že příspěvek na bydlení nelze přiznat, pokud není naplněna formální podmínka v podobě účelového určení obytných místností k trvalému obývání podle stavebního zákona či kolaudace těchto místností jako bytu.“

32. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že správní orgány v předmětné věci nepochybily, pokud vycházely ze stanoviska příslušného stavebního úřadu, že prostor, který žalobce obývá, není bytem ve smyslu § 24 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. S ohledem na skutečnost, že v případě žalobce nebyla splněna zásadní skutečnost pro přiznání dávky příspěvek na bydlení, a to že žalobce jako žadatel nebyl vlastníkem nebo nájemcem bytu, postupovaly správní orgány správně, pokud rozhodly, že se předmětná dávka žalobci nepřiznává.
33. Dále soud k žalobní námitce uvádí, že pokud jde o přípis Městského úřadu Česká Kamenice, stavební úřad, týkající se charakteru bytu č. XB, jedná se o vyjádření příslušného stavebního úřadu, který nebyl účastníkem řízení, a tudíž neměl žádné procesní postavení. Na tento přípis je nutno hledět jako na vyjádření správního orgánu, který má v mezích své pravomoci na starosti danou problematiku a je schopný se k dané odborné otázce vyjádřit. Vyjádření stavebního úřadu bylo navíc pouze jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí. Sdělení stavebního úřadu nebylo rozhodnutím ve smyslu formálním ani materiálním, nejednalo se tedy o úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší či závazně určují práva nebo povinnosti žalobce. Účinky v podobě zásahu do subjektivních práv a povinností žalobce totiž nastaly teprve v důsledku vydání finálního rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na bydlení. Úřad práce podle názoru soudu nepochybil, když si vyžádal od příslušného správního orgánu vyjádření k odborné otázce a následně z něj v řízení vycházel. Námitka žalobce tudíž není důvodná.
34. Závěrem soud sděluje, že je pravdou, jak poukázal žalobce v replice, že žalovaný se ve vyjádření k žalobě z velké části zabíral skutkovými okolnostmi jeho žádosti o příspěvek na bydlení za období od 1. 1. 2023, a nikoliv od 1. 4. 2023, což je období rozhodné pro nyní posuzovanou věc. Nicméně tento nedostatek vyjádření k žalobě nemá vliv na posuzování vad napadeného rozhodnutí, neboť předmětem soudního přezkumu je napadené rozhodnutí a řízení předcházející jeho vydání, a nikoliv vyjádření k žalobě. Vady ve vyjádření

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalovaného k žalobě nemohou mít žádný vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.

35. Vzhledem k výše uvedenému soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

36. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nad rámec úřední činnosti náklady řízení nevznikly a ani je nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 19. listopadu 2024

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.